

Fleråriga grönsaker

Fleråriga örterers härdighet

- Vintersnötäcket, fukthalten i jorden och tjäldjupet som har störst betydelse för deras överlevnad.
- Väldränerat
- Isolera jorden med ett täcke när vintern kommer.
- Skapa mikroklimat (varma och vindskyddade lägen).
- Separat system för att ange härdigheten hos örtartade växter.
- Växternas sk. övervintringsknoppar som är av betydelse för vilka förhållanden de behöver för att klara sig.
- Dessa knoppar hittar man antingen en bra bit under jorden (som ex på lökar och dagliljor) eller...
- Vid jordytan (som ex svartrot och lungrot).
- Växter som övervintrar i vattenmättad jord (som kaveldun) eller i rinnande vatten (som vattenkrasse).
- Övervintringsknoppar ovan jord (kålväxter), vilket är orsaken till varför de är så svårödlade i landets kalla delar.
- A – härdig i hela landet
- B – Kan odlas i hela landet i skyddat och väldränerat läge.
- C – Kan odlas i stora delar av landet i skyddat och väldränerat läge.
- D – Kan bara odlas i landets gynnsamma delar.

- Växterna från kategorierna A och B kommer från de kalla och tempererade delarna av norra halvklotet men växterna i kategori B återfinns i naturen på de mest gynnsamma lägen.
- Växterna i kategori C kommer oftast från områden med en längre vegetationsperiod än den svensk och behöver därför placeras i gynnsamma lägen.
- Växterna i kategori D har en låg frosttolerans och klara bara några minusgrader men inte under en lång period.
- För att få en växt att må bra på en plats behövs framförallt rätt förutsättning när det gäller jordmån och vattentillgång!

Lungrot

Chenopodium bonus-henricus

- **Härdighet:** C (Zon 6-7)
- **Jord:** Mullrik jord med jämn vattentillgång.
- **Växtsätt:** Tvubildande och frösår sig lätt.
- **Ljus:** Sol till halvskugga
- **Skördetid:** Maj till november
- **Odling:** Mycket långlivad och nästan skötselfri när den är etablerad. Tål konkurrens från andra örter. Behöver näring med jämna mellanrum.
- **Förökning:** Genom delning eller frö (stratifiering).
- **Blomning:** Maj-oktober.
- **Familj:** Amarantväxter
- **Användning:** Blad, blomställningar, unga skott och frön kan ätas. Alla delar behöver kokas innan man äter dem. Blomställningarna används på samma sätt som broccoli. En av de mest mineralrika perenna grönsakerna.

Rankspenat *Hablitzia tamnoides*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik och väl-dränerad jord. Jämn vattentillgång.
- **Växtsätt:** Tvubildande klängväxt med ett kraftigt rotsystem.
- **Ljus:** Halvskugga
- **Skördetid:** Maj till juni/juli.
- **Odling:** Behöver hjälp att växa vertikalt.
- **Förökning:** Genom delning, sticklingar eller frö (stratifiering).
- **Blomning:** Augusti-September
- **Familj:** Amarantväxter
- **Användning:** Blad och skott tillagas som spenat eller äts råa i sallader.

Salladsaralia/Udo *Aralia elata*

- **Härdighet:** C
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Djupt och kraftigt rotsystem.
- **Ljus:** Sol, halvskugga till skugga.
- **Skördetid:** Sen vår till senhöst.
- **Odling:** Svår att etablera pga av sniglar. God tillväxt efter etablering. Bör helt odlas i vindskyddat läge.
- **Förökning:** Genom delning, rotsticklingar, rotskott eller frö (stratifiering).
- **Blomning:** Juli-September
- **Familj:** Araliaväxter
- **Användning:** Skott och bladstjälkar kan ätas råa och skördas när de är max 60 cm. Behöver blötläggas i 10 minuter för att få bort bitterhet.

Svartrot

Scorzonera hispanica

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik, väl-dränerad och lucker jord.
- **Växtsätt:** Djupt och kraftigt rotsystem. Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Vår till senhöst.
- **Odling:** Mindre konkurrenskraftig.
- **Förökning:** Genom rotsticklingar eller färska frö (stratifiering).
- **Blomning:** Juli-aug
- **Familj:** Asterväxter.
- **Användning:** Skott, bladstjälkar och blomknopparna kan ätas färska eller snabbstekta. Roten är också ätlig.

Ramslök *Allium ursinum*

- **Härdighet:** C
- **Jord:** Föredra fuktig och mullrik jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Halvskugga till skugga.
- **Skördetid:** Vår.
- **Odling:** Föredrar att växa under träd och buskar och kan bilda ett täcke under våren. Gillar att växa med Strutbräken.
- **Förökning:** Genom att plantera de underjordiska lökarna eller frön som sås på hösten (stratifiering).
- **Blomning:** Juni
- **Familj:** Backlöksväxter
- **Användning:** Skott och blommor äts helst färska. Används tex till pesto, dressingoch i sallad.
- **Förväxling:** Bladen liknar liljekonvaljbladen som är en giftig växt.

Pepparrot *Armoracia rusticana*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Trivs i alla jordar, men ger mer skörd om den växer i näringsrik jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Föredrar full sol men kan växa i halvskugga.
- **Skördetid:** Blad och skott under vår och försommar, roten används under hösen.
- **Odling:** Sprider sig med rotskott om den får plats att växa. Näringskrävande och mindre konkurrenskraftig.
- **Förökning:** Genom delning eller rotsticklingar (ca 3 cm).
- **Blomning:** Juni-juli. Blommar sällan i norra Sverige.
- **Familj:** Kålväxter
- **Användning:** Små färska blad kan användas i såser. De största bladen kan användas som ett slags bakplåtspapper vid brödbakning. Roten kan rivs ner i olja och användas som sås. Roten och dess blad ska inte värmas upp eftersom den förlorar mycket av sin smak då.

Kärleksört *Hylotelephium telephium*

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Trivs i alla jordar, gärna väl-dränerad jord. Oerhört torktålig.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Tidig vår till höst.
- **Odling:** Bra nektarväxt för humlor, bin, fjärilar och andra nyttinsekter från augusti till oktober.
- **Blomning:** Augusti-oktober
- **Familj:** Fetbladsväxter
- **Förökning:** Genom delning eller sticklingar .
- **Användning:** Skott och blad kan användas i sallader och i wokrätter.

Ryssgubbe *Bunias orientalis*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Trivs i alla jordar och är torktålig.
- **Växtsätt:** Tuvbildande och invasiv.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Blad och blomknoppar under vår och försommar.
- **Odling:** Sprider sig lätt med frö.
- **Förökning:** Genom frö eller rotsticklingar är ca 3 cm.
- **Blomning:** Juni-juli.
- **Familj:** Kålväxter.
- **Användning:** Stek eller ångkok bladen. Blomknoppar kan ätas råa eller tillagade. Stor skillnad i smak mellan olika individer.

Strandkål

Crambe maritima

- **Härdighet:** D-C
- **Jord:** Näringsrik jord men föredrar sandblandad jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Föredrar full sol men kan växa i halvskugga.
- **Skördetid:** Tidig vår till sen höst.
- **Odling:** Torktålig. Ogillar sur jord. Vänta två år med att skörda efter etablering. Näringskrävande och mindre konkurrenskraftig.
- **Förökning:** Genom delning, rotstickling eller frö (stratifiering).
- **Blomning:** Juni-juli.
- **Familj:** Kålväxter
- **Användning:** Bladen och skotten äts färska eller lätt kokta. Blir mildare om plantan bleks.

Läkemalva *Althaea officinalis*

- **Härdighet:** C (Zon 6-7)
- **Jord:** Näringsrika, fuktiga och väldränerande jordar.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, högest ört.
- **Ljus:** Föredrar full sol men kan växa i halvskugga.
- **Skördetid:** Vår till höst.
- **Odling:** Bra nektarväxt för humlor, bin, fjärilar och andra nyttinsekter från juni till augusti. Frösår sig lätt.
- **Förökning:** Genom delning, flytta små plantor under våren eller frö (stratifiering).
- **Blomning:** Juli-september
- **Familj:** Malvaväxter
- **Användning:** Bladen och blommorna äts färska, oftast i sallader. Skär bladen i fina strimlor. Roten kan grävas upp tidigt på våren eller sent på hösten och torkas till slemlösande te.

Myskmalva

Malva moschata

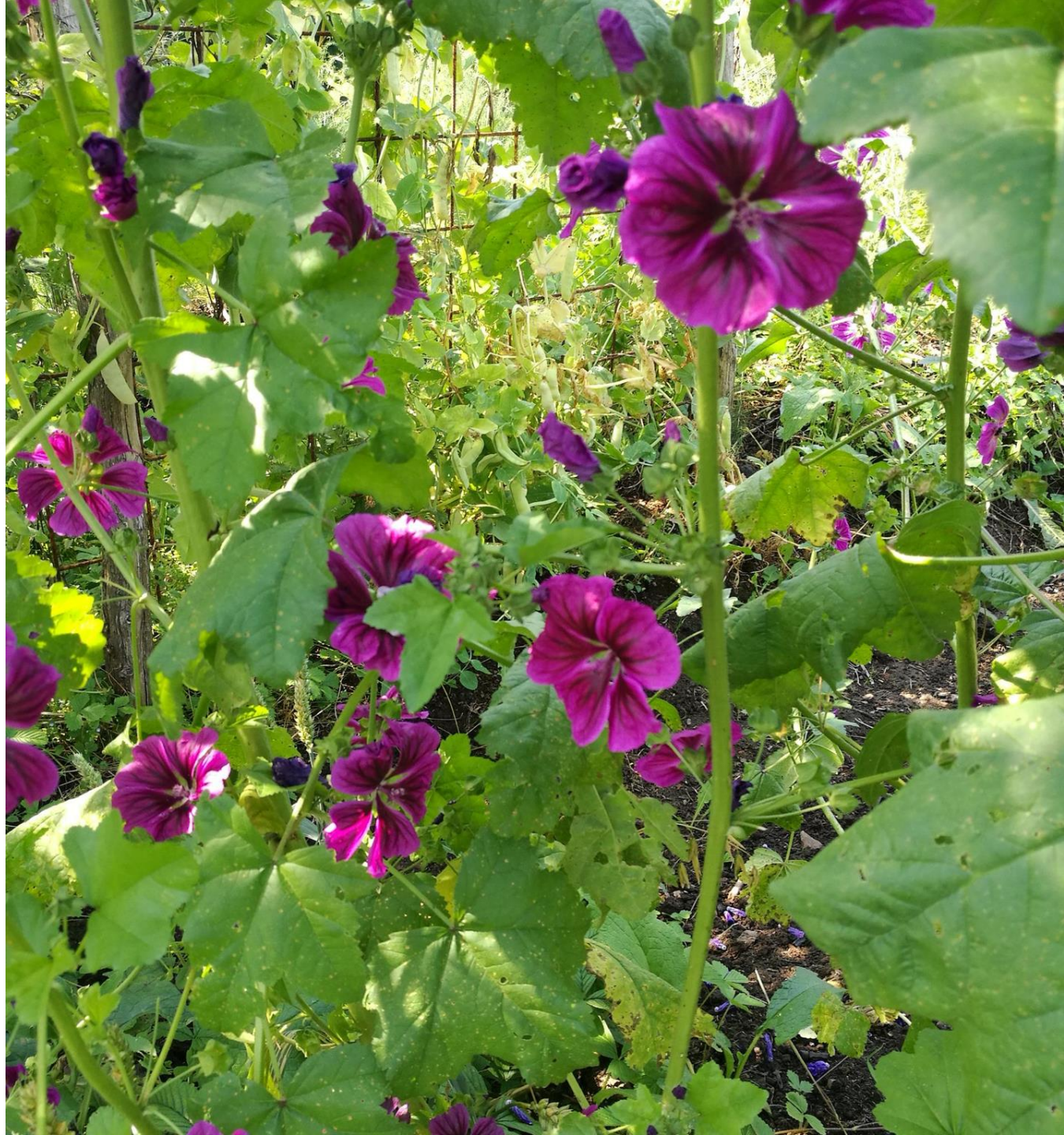
- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik, väl-dränerande och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, sprider sig lätt med frö.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Mars-oktober.
- **Odling:** Bi och fjärilsväxt, attraherar pollen- och nektarletande insekter.
- **Förökning:** Frö eller flytta små plantor på våren.
- **Blomning:** Juni-september
- **Familj:** Malvaväxter
- **Användning:** Unga blad och skott är goda i sallader. När malvan blommar blir bladen mer fiberiga och är godare i tillagade rätter. Blommorna används i sallad och som dekoration.

Rödmalva

Malva sylvestris

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik, väl-dränerad och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, högre st ört.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** April-oktober.
- **Odling:** Växer som en ca. 1 m hög buske.
- **Förökning:** Frö eller flytta små plantor på våren.
- **Blomning:** Juni-oktober.
- **Familj:** Malvaväxter
- **Användning:** Unga skott och blad passer i sallad. När malvan blommar blir bladen mer fiberiga och är godare i tillagade rätter. Blommorna används i sallad och som dekoration.

Kungsmynta *Origanum vulgare*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Väldränerad, gärna mager jord.
- **Växtsätt:** Krypande med underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Full sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Från vår till höst.
- **Odling:** Kan med tiden bilda stora bestånd. Väldigt värdefull nektarväxt.
- **Förökning:** Frö (stratifiering), delning eller flytta små utlöpare på våren.
- **Blomning:** Juli till september.
- **Familj:** Plisterväxter
- **Användning:** Blad och blommor används som krydda och te.

Kvanne

Angelica archangelica

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Högröst ört (ca 3 meter).
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Tidig vår till sen höst.
- **Odling:** Kommer upp tidigt på våren. Det är en bra nektarväxt för humlor, bin, fjärilar och andra nyttinsekter. Frösår sig lätt.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller flytta de frösådda plantorna på våren.
- **Blomning:** Juni till augusti.
- **Familj:** Flockblommig
- **Användning:** Färska, späda blad kan användas till te eller kan i väldigt små mängder (finklippta) och användas i sallad. Främjar matsmältningen genom att stimulera aptiten och produktionen av matsmältningssaft. Verkar också kramplösande på den glatta muskulaturen i mag- och tarmväggarna och motverkar gasbildning.

Knölvial *Lathyrus tuberosus*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik, väl-dränerande och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Klängväxt
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** September.
- **Odling:** Sniglar gillar små plantor. Den behöver stöd för att klättra. Det är en bra nektarväxt för humlor, bin, fjärilar och andra nyttinsekter. Kvävefixerande.
- **Förökning:** Rotknölar eller frö (sås färska på hösten).
- **Blomning:** Juli till augusti.
- **Familj:** Ärtväxter.
- **Användning:** Kan äta rotknälarna under hösten. Knölarna kan kokas (20-25 min), stekas eller rostas.

Strutbräken

Matteuccia struthiopteris

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord. Gärna nära vattendrag, vill ej torka ut.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, sprider sig lätt med underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Halvskugga till skugga.
- **Skördetid:** Kort skördetid på våren.
- **Odling:** Kan med tiden bilda stora bestånd.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller flytta utlöpare på våren.
- **Blomning:** September.
- **Familj:** Pärlbräkenväxter
- **Användning:** Unga skott innan bladen har vecklat ut sig. Skörda endast några skott per planta. Koka skotten i minst 15 min.

Vårsköna *Claytonia sibirica*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, frör sår sig lätt i skugga.
- **Ljus:** Halvskugga till skugga.
- **Skördetid:** Tidig vår till sen höst.
- **Odling:** Lättodlad, lågväxande marktäckare som frösår sig lätt.
- **Förökning:** Genom delning eller frö (stratifiering).
- **Blomning:** Juni-september.
- **Familj:** Portlakväxter
- **Användning:** Bladen och blommorna äts färska, oftast i sallader.

Spansk körvel *Myrrhis odorata*

- **Härdighet:** C (Zon 6-7)
- **Jord:** Mullrik och väl-dränerad jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Full sol till full skugga.
- **Skördetid:** Från vår till sen höst.
- **Odling:** Kan med tiden bilda stora bestånd. Insektsväxt och accelator.
- **Förökning:** Frö (stratifiering), delning eller flytta små plantor på våren.
- **Blomning:** Maj-juli.
- **Familj:** Selleriväxter
- **Användning:** Hela plantan är ätlig. Blad och blommor och frön används som krydda i sallad, te och som dekoration.

Citronmeliss *Melissa officinalis*

- **Härdighet:** C
- **Jord:** Mullrik och väl-dränerad jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, frösår sig lätt.
- **Ljus:** Full sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Från vår till höst.
- **Odling:** Insektsväxt och nektarväxt. Mindre konkurrenskraftig.
- **Förökning:** Frö (stratifiering), delning eller flytta små plantor på våren.
- **Blomning:** Juli-September.
- **Familj:** Plisterväxter
- **Användning:** Aromatiska blad som kan användas i sallad, bakverk och som lugnande te.

Fjällsyra *Oxyria digyna*

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Från sen vår till sen höst.
- **Odling:** Breder långsamt ut sig, revande växtsätt. Väldigt härdig.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller flytta utlöpare på våren.
- **Blomning:** Juni-augusti.
- **Familj:** Slideväxter.
- **Användning:** Bladen håller sig friska och goda hela säsongen. Använd med fördel i sallad. En av de mest mineralrika perena grönsakerna, som också är rik på C-vitamin. Innehåller oxalsyra!

Libbsticka *Levisticum officinale*

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol.
- **Skördetid:** April-oktober.
- **Odling:** 2,5 m hög. Beskärs under sommaren för att stimulera ny tillväxt av färska blad. Näringskrävande och mindre konkurrenskraftig.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller delning.
- **Blomning:** Juli-augusti.
- **Familj:** Selleriväxter.
- **Användning:** Bladen används som smaksättning i många rätter och är en ingrediens i bulljong och örtsalt.

Rabarber

Rheum rhabarbarum

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Mullrik, näringsrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol till halvsugga.
- **Skördetid:** Vår till sommar.
- **Odling:** Näringskrävande. Trivs att växa med funkia. Accelerator och insektsväxt.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller dela plantor.
- **Blomning:** Juni-juli
- **Familj:** Slideväxter.
- **Användning:** Används till deserter, kräm, sylt och saft.

Läkevänderot *Valeriana officinalis*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, kan fröså sig.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Höst.
- **Odling:** Gillar fuktig jord. Insektsväxt.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller dela plantor.
- **Blomning:** Maj-juni.
- **Familj:** Vänderotsväxter.
- **Användning:** Roten kan torkas och användas som lugnande och sömnförbättrande te.

Anisisop *Agastache foeniculum*

- **Härdighet:** C
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande, frösår lätt.
- **Ljus:** Full sol.
- **Skördetid:** Juni-oktober.
- **Odling:** Behöver föryngras med jämna mellanrum.
- **Förökning:** Frö eller genom delning.
- **Blommar:** Juni-augusti.
- **Familj:** Plisterväxter.
- **Användning:** Blad och blommor kan användas i sallad och som te.

Spenatskräppa *Rumex patientia*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord. Ska helst inte torka ut.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** April-maj.
- **Odling:** Bäst smak om den inte går i blom och om den växer i halvskugga. Näringskrävande och mindre konkurrenskraftig.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller genom delning.
- **Blomning:** Juni-augusti.
- **Familj:** Slideväxter.
- **Användning:** Bladen är godast på vår och försommaren. Passar sig bäst som tillagade. Medicinalväxt.

Stor ormrot *Bistorta Officinalis*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Överlever i de flesta jordar. Gärna fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Krypande, sprider sig lätt med underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** April-juni, september-november.
- **Odling:** Kan med tiden bilda stora bestånd.
- **Förökning:** Delning, rotsticklingar.
- **Blomning:** Maj-juli, oktober,
- **Familj:** Slideväxter.
- **Användning:** Unga blad kan användas i grytor, soppor och wok.

Daggfunkia *Hosta sieboldiana*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik, väl-dränerande och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Skördetid:** Skott skördas mellan april-maj.
- **Odling:** Precis som sparris behöver funkia växa till sig i 3-5 år innan man börja skörda. Näringskrävande och behöver gödsel på våren för att producera bra. Sluta att tillföra näring i juni.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller genom delning.
- **Blomning:** Juli-augusti.
- **Familj:** Sparrisväxter.
- **Användning:** Unga ihoprullande skott innan bladen har vecklat ut sig. Lätt ångkokta och kan ätas med smör eller olja och salt. Fullväxta blad kan användas som wraps. Blommorna är också ätliga.

Löktrav *Alliaria petiolata*

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Väldränerande jord.
- **Växtsätt:** Tuvbildande.
- **Ljus:** Sol, halvskugga eller full skugga.
- **Skördetid:** Skott och blad skördas mellan april-maj.
- **Odling:** Tvåårig, ibland flerårig perenn. Fröar av sig och bildar stora bestånd. Insektsväxt.
- **Förökning:** Frö kan sås på hösten eller våren eller gräv upp små plantor på våren som frösått sig.
- **Blomning:** Juni-juli.
- **Familj:** Korsblommig. Kålväxter
- **Användning:** Skott och blad kan användas i sallader, sås och örtsmör.

Mjölke

Chamaenerion angustifolium

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Trivs i alla jordar.
- **Växtsätt:** Krypande, sprider sig lätt med både frö och underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Full sol till lätt skugga.
- **Skördetid:** Maj-juni.
- **Odling:** Insektsväxt och acceleratorväxt.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller genom delning.
- **Blomning:** Juli-augusti.
- **Familj:** Dunörtsväxter.
- **Användning:** Unga skott kan kokas eller ångkokas. Bladen är godast innan växten blommar och kan användas till te (färska, torkade eller fermenterade).

Jordreva *Glechoma hederacea*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Lågväxande krypande marktäckare. Sprider sig lätt med ovanjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Halvskugga till full skugga.
- **Skördetid:** Tidig vår till sen höst.
- **Odling:** Kan med tiden bilda stora bestånd. Insektsväxt. Vintergrön.
- **Förökning:** Flytta utlöpare på våren.
- **Blomning:** Maj-juni.
- **Familj:** Plisterväxter.
- **Användning:** Bladen går att äta i sallader, soppor och grytor hela säsongen.

Nävor *Geranium*

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik, väldränerande och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Krypande marktäckare, sprider sig lätt med ovan-eller underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Halvskugga till skugga. (Blodnäva behöver full sol).
- **Skördetid:** Under blomningen.
- **Odling:** Mest användningsbara är de marktäckande och beståndsbildande nävorna. Accelerator, insektsväxt.
- **Förökning:** Frö (stratifiering), delning eller rotsticklingar.
- **Blomning:** Juni-juli.
- **Familj:** Näveväxter.
- **Användning:** Blommorna är ätliga och innehåller antioxidanter.

Lammöra

Stachys byzantina

- **Härdighet:** A
- **Jord:** Mager och väl-dränerande jord.
- **Växtsätt:** Krypande med underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Trivs bäst i sol men kan växa i halvskugga.
- **Odling:** Odlas någon av de blommande namnsorterna. Sorten `Big Easers` får extra stora blad. Nektarväxt. Storullbin hämtar byggmaterial till sina bon från växten.
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller flytta utlöpare på våren.
- **Blomning:** Juni-juli.
- **Familj:** Plisterväxter.
- **Användning:** Toapapper.

Myskmadra

Galium odoratum

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Mullrik och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Krypande marktäckare, sprider sig lätt med underjordiska utlöpare och kan bilda stora bestånd.
- **Ljus:** Halvskugga till full skugga.
- **Skördetid:** Maj-juni.
- **Odling:** Insektsväxt.
- **Förökning:** Genom delning.
- **Blomning:** Maj-juni.
- **Familj:** Måreväxter.
- **Användning:** Kan användas sparsamt i sallad. Smaksättare i drycker, yoghurt och glass. Myskmadra innehåller det smagivande ämnet kumarin (ej mer än tre gram per liter bål).

Lungört *Pulmonaria obscura*

- **Härdighet:** C
- **Jord:** Mullrik, väldränerande och fuktighetshållande jord.
- **Växtsätt:** Krypande med underjordiska utlöpare.
- **Ljus:** Sol till halvskugga.
- **Odling:** Insektsväxt och accelerator
- **Förökning:** Frö (stratifiering) eller genom delning.
- **Blommar:** Februari-maj.
- **Familj:** Strävbladiga.

Svalört

Ranunculus ficaria.

- **Härdighet:** B
- **Jord:** Kan växa i alla jordar.
- **Växtsätt:** Krypande och revande.
- **Ljus:** Full sol till skugga.
- **Skördetid:** Vår.
- **Odling:** Kan med tiden bilda stora bestånd.
- **Förökning:** Delning.
- **Blomning:** April-maj.
- **Familj:** Smörblommeväxt.
- **Användning:** Har använts som nödmat. Svalört har vaga koncentrationer av det giftiga ämnet protoanemonin. Giftet neutraliseras genom uppkokning och torkning varefter bladen är ätliga. **Försiktighet med att äta färsk svalört.**

Referens

Fleråriga grönsaker: Upptäck, odla och njut av Weiss, Sjöberg, Larsson.

Skogsträdgården : odla ätbart överallt av Weiss, Sjöberg